

Seletuskiri Eesti Linnade Liidu põhikirja muudatusettepanekute juurde

Alljärgnevalt on esitatud lühike ülevaade ELL põhikirja muudatusettepanekutest, mis lähtuvad soovist teha võimalikuks kõigi Eesti linnade ja valdade koondamise ühtseks üleriigiliseks omavalitsusüksuste liiduks.

Eesti Linnade Liit (ELL) on mittetulundusühing, mille tegevuse eesmärgid ja alused määratletakse kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seaduse (KOLS) ning üldine tegevuse raamistik mittetulundusühingute seadusega.

Kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seadus sätestab üleriigilise kohaliku omavalitsuste liidu ja selle erisused võrreldes muude mittetulundusühingutena tegutsevate organisatsioonidega. Eritüübilise mittetulundusühinguna on ELL liikmeteks kohaliku omavalitsuse üksused, linnad ja vallad, mis tegutsevad avalik-õiguslike juriidiliste isikutena. Liidu liikmelisus otsustatakse ning liikmete esindajad ning nende asendajad nimetatakse valla- või linnavolikogu poolt - need küsimused on kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu ainupädevuse küsimused.

Liidu tegevuse üldine eesmärk on liikmesomavalitsuste ühishuvide esindamine ja kaitsmine.

ELL põhikirja muutmise küsimus on olnud aktuaalne eelkõige ühtse üleriigilise linnade ja valdade esindusorganisatsiooni ehk Eesti kõiki kohaliku omavalitsuse üksusi koondava liidu kujunemise kontekstis. Võimalikke erinevaid juhtimismudeleid – üldkoosoleku, volikogu, juhatuse moodustumine ja ülesannete jaotus ning proportsioonid – on arutaud mitme valimisperioodi jooksul nii ELL poolt eraldi kui ka ELL ja EMOL poolt ühiselt. Liidu struktuuri ja juhtimismudeli analüüsi on kaasatud eksperte ja palutud seisukohta Tallinna Tehnikaülikoolilt.

Kõigi omavalitsuste koondumist ühtseks üleriigiliseks liiduks soodustab suuremate omavalitsusüksuste kujunemine haldusterritoriaalse reformi käigus. Kohaliku omavalitsuse üksuste arv muutus 2017. aasta valimistega seniselt 213-lt 79-le.

Põhikirja muudatuste esitamisküpseks arutatud eelnõu käsitles ELL volikogu viimast korda 14.02.2017 koosolekul ning otsustas eelnõu kinnitada ning esitada liidu üldkoosolekule. Kokku on muudatusettepanekuid neli – neist organisatsioonilise korralduse seisukohast kõige sisulisem on juhatuse liikmete arvu suurendamine seniselt seitsmelt kolmeteistkümnele.

1. Esimene ettepanek on liidu nime muutmise – senise Eesti Linnade Liidu nime asendamine **Eesti Linnade ja Valdade Liidu** nimega. Liidu nimesse lisanduvad linnade kõrvale ka vallad. Liidu täiendatud nimi kajastab paremini liidu liikmeskonda.
2. Teine muudatusettepanek puudutab põhikirja viiendat peatükki, mis käsitleb organisatsiooni juhtimise ja töökorralduse küsimusi. Parandus on pigem tehnilist laadi. Ettepanek on kasutada kõigis põhikirja punktides, kus märgitakse liidu kõrgemat juhtimisorganit ehk üldkoosolekut, **läbivalt üldkoosoleku terminit**. Seni on põhikirjas üldkoosoleku tähistamiseks kasutatud Linnade Päeva terminit. Samuti oleks olnud võimalik ka teine lahendus, mis tuletatud liidu kavandatavast uuest nimest ehk Linnade ja Valdade Päev, kuid see on kohmakam ning kattub juba kasutuses oleva kohalike omavalitsuste kevadtalvise traditsioonilise koolitusürituse nimega (n: XIII Linnade ja Valdade Päevad 2017).
3. Kolmanda muudatusettepanekuga täiendatakse Liidu volikogu pädevust ning täiendatakse põhikirja punkti 30 alapunktiga 16) järgmiselt: **ettepanekute tegemine üldkoosolekule arutamiseks esitatavate küsimuste osas**. Kõnealune muudatusettepanek ei jaota liidu juhtimisstruktuuris pädevusi ümber vaid täpsustab loogilise põhimõtte, et loomulikult on lisaks juhatusele ka liidu volikogul võimalik üldkoosolekul arutatavate küsimuste osas omapoolne sisend ja panus anda. Liidu volikogu toetuspind on lai ja täielik - põhikirja kohaselt on liidu volikogus esindatud kõik liidu liikmed.
4. Neljas, organisatsiooni tegevuse korraldamise seisukohast kõige olulisem muudatusettepanek puudutab juhatuse liikmete arvu suurendamist ning lähtub sellest, et enamat osa omavalitsustest koondava organisatsiooni juhatus võiks ka olla senisest suurem. **Ettepanek on suurendada juhatuse liikmete arvu seniselt seitsmelt (7) liikmelt kolmeteistkümnele (13)**. Suurem juhatus võimaldab paremini peegeldada liikmete seisukohti erinevas spektris. Juhatuse liikmed valitakse volikogu liikmete poolt ja hulgast. Ühe juhatuse liikme nimetab Tallinna linn.

Ettepanek liidu üldkoosolekule – kinnitada liidu põhikirja muudatused.

Liidu põhikirja muudatuste vastuvõtmiseks on vajalik vähemalt 2/3 liikmete esindajate toetus (põhikirja punkt 26: lähtutakse liikmete esindajate üldarvust). Igal esindajal on üks hääl.

Põhikirja muudatuste kinnitamisel on Liidu volikogul võimalik valida liidu juhatus juba uuest juhatuse liikmete arvust lähtudes.